

14

ПРОФЕСИОНАЛНА ГИМНАЗИЯ ПО ХИМИЧНИ И
ХРАНИТЕЛНО-ВКУСОВИ ТЕХНОЛОГИИ
„Д.И.МЕНДЕЛЕЕВ“-ВАРНА

УТВЪРДИЛ:
Руслан Скулев

УЧИЛИЩНА ПРОГРАМА

**„Превенции на употреба на наркотични вещества,
алкохол и тютюн”**

УЧЕБНА 2021/20122 ГОДИНА

Приета на заседание на педагогическия съвет с Протокол
№12/09.09.2021г

I. Проблемна ситуация и целева група

1. Проблемна ситуация

Нарастването броя на децата, отглеждани и възпитавани в рискова семейна среда; нарастването броя на деца и младежи с експериментална употреба на наркотици или проблемна употреба на алкохол, увеличават риска от погрешно поведение у децата. Това налага ранна превантивна работа с децата и техните семейства, с цел повишаване на информираността, индивидуалните познания и умения за налагане на здравословен начин на живот; въздействие върху семейната система за предотвратяване появата на дезадаптивното поведение на децата в училище, на улицата с връстници, в дома, в интернет-пространството; в социалното им функциониране като цяло. Работата в сферата на превенции е свързана с въздействието върху нуждите за употреба на алкохол, тютюн или психоактивни вещества.

2. Целева група:

- а) ученици VIII-XII клас;
- б) семейства на учениците;

3. Активно участващи в мероприятията:

- а) класни ръководители;
- б) доктори- лекари, свещеници и др.

II. Основни дейности

1. Провеждане на анкети:

а) анкетиране (анонимно в началото на учебната година) на учениците- цели се изясняване на тежестта на проблема с употребата на алкохол, тютюн и наркотични вещества; събиране на информация за проблемното поведение; физическо и психическо състояние на учениците; социалното положение; индивидуални и семейни ресурси за справяне с проблемната ситуация; причини за търсене на помощ.

б) анкетиране (анонимно в края на учебната година) на учениците-цели се изясняване на проблемите в развятие във времето

2. Работа с родителите (значими близки)- цели се информиране на родителите по време на родителски срещи или в лични разговори за избраните типове превенции, за резултатите от проведените анкети, за набелязаните дейности, за изграждане на ясна ценностна система със строги правила, която дава пример за подражание и се нарича „обратна връзка“

а) подготвяне и предоставяне на информация за типовете превенции и подходите към тях; - писмена и устна информация на родителски срещи; училищен сайт

б) подготвяне и предоставяне на информация за различните ПАВ, въздействието им върху човешкия организъм и действия при констатиране на употребата им - писмена и устна информация на родителски срещи; училищен сайт

в) подготвяне и предоставяне на информация за употребата на алкохол и тютюн, въздействието им върху човешкия организъм и действия при констатиране на прекомерна употреба - писмена и устна информация на родителски срещи; училищен сайт

г) съвети, разговори и подкрепа на родители със зависимости; в криза – разделени родители, процес на развод, упражняване на насилие от страна на родител; с отсъстващ родител, поради естеството на работата (работа в чужбина и др.); при смърт на единия родител/значим близък на детето; при осиновено дете; родител сам отглеждащ детето

3. Работа с учениците:

а) основните типове превенции, на които се основава работата през учебната година са:

- **универсална**- посланията и мероприятията са насочени към всички и целят предотвратяване или отлагане употребата на алкохол, тютюн и ПАВ;
- **селективна**- застрашени с отпадане от училище, етнически групи, проблемни семейства със специфична история; ниска академична успеваемост; местоживеещи (квартали с високо употреба на ПАВ или социално неравностойни)

- **по индикация**-търсят се ранни признаци за повишен риск(спадаща успеваемост, забелязана консумация на алкохол, ПАВ, отчуждаване от близки, приятели, връстници; поведенчески нарушения и др)
- б)подходи и дейности за справяне с проблемите- Основен акцент е работата с деца с емоционални и поведенчески проблеми, както и укрепване на семейството при родители от уязвими групи или в риск.

Подбор на подходи за работа в училище:

- **Информирание**-представяне на необходимата информация(брошури, табла, училищен сайт, беседи, разговори) за видовете ПАВ; негативното въздействие на алкохола, наркотичните вещества и тютюна върху организма на младия човек; начините за справяне с емоционалните и здравословни проблеми при употребата им
- **Предлагане на алтернативни занимания** за структуриране на свободното време – арт-ателие, спортни занимания, фитнес, туризъм и др
- **Тактика на сплъщване /лична застрашеност**-цели се чрез посвещаване с научни факти да отклоним застрашените ученици от употреба или да ги убедим, че не са „недосегаеми“ и при тях могат да настъпят вредните последствия
- **Подобряване на социалните умения**-посредничество пред институции за решаване на разнородни социални проблеми; усъвършенстване на амбициозност; комуникационни умения;справяне със социалния натиск и др.
- **Предотвратяване на девиантно поведение на ранен етап**- агресивно поведение, емоционално реагиране, отчуждение, апатия, срамежливост, конфликти при общуването с връстници и възрастни са присъщи признаци за бъдещи поведенчески проблеми и ранната им превенция промяната на поведението като по-социално приемливо е превенция на употребата на ПАВ, алкохол, тютюн
- **Контролиране и справяне с емоциите**-целим повишаване на устойчивостта на стрес, на връхлиташите емоционални проблеми (потиснатите чувства на страх, агресия, вина и тревога, настъпили в резултат на фрустрацията в тесния семейен кръг)

Дейности в училище:

- Разнообразни психотерапевтични техники на индивидуално и групово ниво в клас с учениците;
- Активно включване на членовете от фамилната система, с цел подобряване на интеракциите в нея като основен ресурс за самопомощ(родителски срещи, индивидуални срещи);
- Възстановяване на психологическите „щети“ чрез провокация на творческия потенциал, даване воля на емоционалните потребности, желания в изграждането на партньорства и създаване на приятелства с връстници, които да спомогат разрешаването на ранните или актуални емоционални трудности;
- Чрез креативни и интерактивни подходи, стимулиране изграждането на умения при децата, в подкрепа на по-адаптивни форми на поведение и себerealизация; resp. усвояване на нови модели в структуриране на поведението;
- Подготвяне на ученици за прилагане на метода „връстници обучават връстници“;
- Подготвяне на анкети за учениците и родителите(двукратно през учебната година) и анализ на резултатите пред тях;
- Изготвяне и предоставяне на информационни материали по темата
- Организиране на срещи, беседи, разговори с представители на различни институции и неправителствени организации(социални работници, лекари, свещеници, представители на ДПС и др);
- Подготовка на класните ръководители за работа по превенция(ПАВ, алкохол, тютюн, девиантно поведение и др)